

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 30 iunie 2022
(OR. en)

10878/22

GAF 12
FIN 738

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	30 iunie 2022
Destinatar:	Secretariatul General al Consiliului
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 318 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ cu privire la punerea în aplicare și la rezultatele programului Pericles IV pentru protecția monedei euro împotriva falsificării în 2021

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 318 final.

Anexă: COM(2022) 318 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.6.2022
COM(2022) 318 final

RAPORT AL COMISIEI

**CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI BANCA CENTRALĂ
EUROPEANĂ**

**cu privire la punerea în aplicare și la rezultatele programului Pericles IV pentru
protecția monedei euro împotriva falsificării în 2021**

RAPORT AL COMISIEI

CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

cu privire la punerea în aplicare și la rezultatele programului Pericles IV pentru protecția monedei euro împotriva falsificării în 2021

1. Considerații generale

Programul „Pericles IV” (denumit în continuare „programul”) este un program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva falsificării. Acesta înlocuiește programul Pericles 2020 care s-a desfășurat în perioada 2013-2020 și programul Pericles care s-a desfășurat în perioada 2002-2013. Programul a fost instituit prin **Regulamentul (UE) 2021/840 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021**¹. Aplicarea sa a fost extinsă la statele membre neparticipante prin **Regulamentul (UE) 2021/1696 al Consiliului din 21 septembrie 2021**². Regulamentul (UE) 2021/840 stabilește că perioada de derulare a programului se încheie la 31 decembrie 2027. În conformitate cu **articolul 12 alineatul (3) din regulament**, Comisia trebuie să furnizeze anual Parlamentului European și Consiliului informații cu privire la rezultatele programului. Prezentul raport anual răspunde acestei cerințe în ceea ce privește anul 2021. Raportul oferă informații privind angajamentele și punerea în aplicare a programului Pericles IV în 2021, precum și privind punerea în aplicare în 2021 a acțiunilor angajate în cadrul generației anterioare a programului.

2. Angajamente în cadrul programului anual de lucru 2021

Bugetul anual pentru punerea în aplicare a programului pentru anul 2021 a fost stabilit la 834 082 EUR și a fost finanțat din linia bugetară 06.030100 din bugetul general al Uniunii Europene pentru 2021. O sumă totală de 834 082 EUR a fost angajată în 2021, ceea ce reprezintă 100 % din bugetul total. Programul este pus în aplicare prin acțiuni cofinanțate (subvenții) inițiate de către autoritățile competente ale statelor membre și prin „acțiuni ale Comisiei”, organizate direct de către Comisie. În 2021, din bugetul de acțiuni al Comisiei s-au transferat 140 106,70 EUR către bugetul de subvenții pentru a sprijini suplimentar punerea în aplicare a acțiunilor statelor membre.

Punerea în aplicare a programului a reflectat angajamentul statelor membre și al Comisiei pentru protecția monedei euro împotriva falsificării. Discuțiile privind strategia multianuală din cadrul reuniunilor Grupului de experți în domeniul falsificării monedei euro (ECEG) au făcut posibilă angajarea a 100 % din bugetul total în 2021. Programul s-a angajat să finanțeze

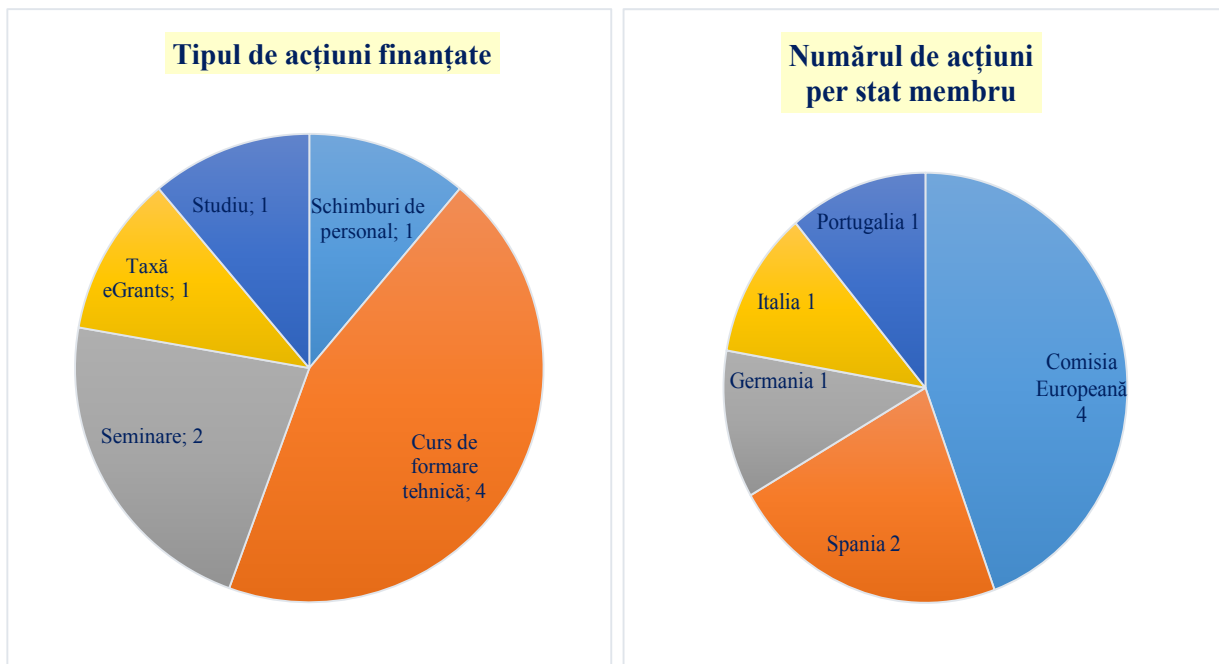
¹ Regulamentul (UE) 2021/840 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva falsificării pentru perioada 2021-2027 („programul Pericles IV”) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 331/2014.

² Regulamentul (UE) 2021/1696 al Consiliului din 21 septembrie 2021 de extindere la statele membre neparticipante a aplicării Regulamentului (UE) 2021/840 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva falsificării pentru perioada 2021-2027 („programul Pericles IV”).

nouă proiecte în total³. În ansamblu, au fost acordate cu succes cinci subvenții, în urma cererilor provenite de la autoritățile competente ale statelor membre. În plus, au fost finanțate patru acțiuni ale Comisiei, dintre care două sunt de natură administrativă, și anume studiul pentru evaluarea finală a programului „Pericles 2020” și angajamentul de a acoperi costurile anuale de utilizare a instrumentului eGrants, un sistem de gestionare complet electronic (fără hârtie) pentru granturi.

Acțiunile Comisiei au fost puse în aplicare în 2021, în timp ce toate granturile fie vor fi implementate fizic în 2022 și ulterior, fie se va încuraja transformarea lor în acțiuni virtuale, dacă este posibil, sub rezerva evoluțiilor epidemiologice legate de pandemia de COVID-19.

Graficul I și graficul II: Tipul de acțiune finanțată și numărul de acțiuni per stat membru (acțiuni angajate în 2021, a se vedea anexa I)

Merită menționat faptul că Italia, Germania și Spania – statele membre cele mai afectate de falsificarea monedei euro – au primit din nou subvenții Pericles în acest an. În plus, Portugalia a primit, de asemenea, subvenții în cadrul programului în 2021. Toate eforturile lor consolidează protecția monedei euro, care este benefică pentru toate celelalte state membre.

Acțiunile pentru care s-au efectuat angajamente în 2021 constau în patru cursuri de formare tehnică, două conferințe, un schimb de personal, un studiu⁴ și taxa anuală pentru eGrants. Acțiunile sunt programate să se desfășoare atât în interiorul, cât și în afara UE, în funcție de necesitățile specifice de protecție a monedei euro împotriva falsificării. De la crearea sa, programul și-a consolidat abordarea regională prin punerea în aplicare a unor acțiuni care implică regiuni ale lumii deosebit de importante pentru combaterea contrafacerii.

³ O imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra acțiunilor Pericles angajate în 2021 se regăsește în anexa I.

⁴ Studiul a fost realizat de un contractant în 2021 și constituie baza pentru evaluarea finală a programului „Pericles 2020”.

3. Punerea în aplicare a acțiunilor în 2021⁵

Prezentare generală

Prezenta secțiune analizează punerea în aplicare a tuturor acțiunilor finanțate de Pericles în anul calendaristic 2021. Prin urmare, aceasta include punerea în aplicare atât a acțiunilor angajate în cadrul bugetului „Pericles IV” 2021 (patru acțiuni ale Comisiei), cât și a acțiunilor angajate în cadrul bugetelor „Pericles 2020” anterioare (șase granturi). Astfel, se evidențiază continuitatea programului în ceea ce privește conceperea acestuia și se reflectă eficacitatea programului Pericles în a proteja moneda euro împotriva falsificării prin acțiuni puse în aplicare anual.

Pandemia de COVID-19 și restricțiile aferente în materie de distanțare socială și călătorie au continuat să afecteze punerea în aplicare a programului Pericles în 2021. Prin urmare, mai multe acțiuni care urmau să se desfășoare în format fizic au fost transformate în acțiuni digitale sau hibride, menținându-se astfel eficacitatea punerii în aplicare a programului.

În 2021, au fost puse în aplicare 10 acțiuni finanțate prin programul Pericles, printre care:

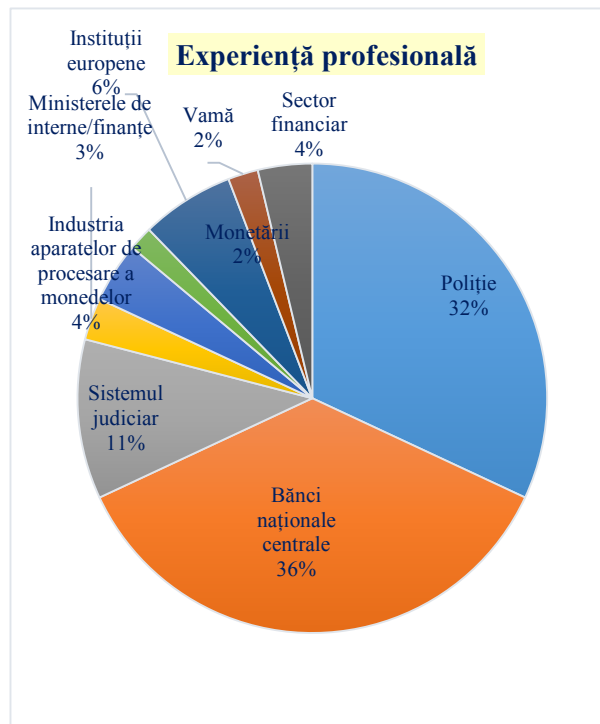
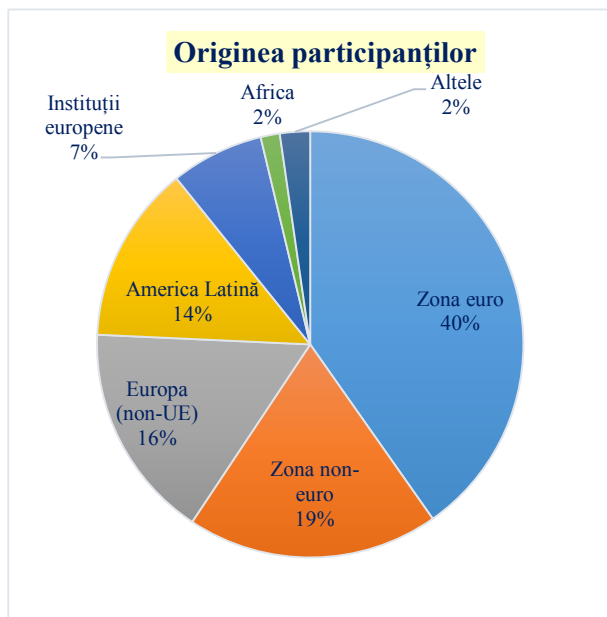
- punerea integrală în aplicare a programului Pericles de către statele membre a patru acțiuni finanțate prin granturi: aceste acțiuni au fost puse în aplicare în format fizic, digital sau hibrid de către Croația, Spania, Bulgaria și, respectiv, Italia;
- punerea parțială în aplicare de către statele membre a două acțiuni finanțate prin granturi: aceste acțiuni au fost parțial puse în aplicare în format hibrid (a avut loc o sesiune digitală, iar o conferință în format fizic urmează să aibă loc) de Portugalia și, respectiv, de Țările de Jos;
- punerea integrală în aplicare a patru acțiuni ale Comisiei în materie de achiziții publice.

Acțiunile sus-menționate constau în cinci conferințe, două cursuri de formare tehnică, un schimb de personal, studiul pentru evaluarea finală a programului „Pericles 2020” și taxa de întreținere pentru instrumentul eGrants (a se vedea, de asemenea, secțiunea 2 de mai sus). Un număr estimat de 482 de experți au participat la acțiunile menționate anterior.

Graficul III și graficul IV: originea participanților și domeniile de activitate profesională ale participanților (acțiuni puse în aplicare în 2021, a se vedea anexa II)⁶

⁵ O imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra acțiunilor Pericles puse în aplicare în 2021 se regăsește în anexa II.

⁶ Toate datele se referă atât la acțiunile finanțate în cadrul programului „Pericles IV”, cât și la acțiunile finanțate în cadrul programului Pericles 2020.

În ceea ce privește originea, participanții provin din 54 de țări. Majoritatea stagiarilor (75 %) sunt participanți europeni: 40 % provin din statele membre din zona euro, în timp ce statele membre din afara zonei euro au crescut la 19 %, iar țările din afara UE reprezintă 16 %; 14 % dintre stagiari provin din America Latină. În sfârșit, 7 % dintre participanți reprezintă instituțiile europene, 2 % provin din Africa și Orientul Mijlociu, iar 2 % din alte regiuni.

În ceea ce privește domeniile de activitate profesională ale participanților, membrii forțelor de poliție reprezintă 32 % din total. Această prezență semnificativă se datorează faptului că autoritățile polițienești reprezintă prima linie în lupta împotriva falsificării monedei euro, precum și faptului că personalul de poliție include atât anchetatori, cât și tehnicieni. Totuși, pentru prima oară în cadrul punerii în aplicare a programului Pericles, autoritățile polițienești nu reprezintă cel mai mare grup de participanți. În schimb, alte categorii de participanți reprezintă 68 % din total, ponderea experților din cadrul băncilor centrale naționale fiind de 36 %, aceștia constituind astfel cel mai mare grup de participanți. Această situație se datorează faptului că mai multe acțiuni importante puse în aplicare în 2021 s-au axat pe participarea băncilor centrale.

Se remarcă, de asemenea, o participare semnificativă a membrilor sistemului judiciar (11 %), alături de cea a sectorului financiar (4 %), a ministerelor de finanțe/interne (3 %), a vămilor (2 %), a băncilor comerciale (3 %) și a monetăriilor (2 %), reflectând o gamă completă de domenii de activitate profesională ale participanților. În sfârșit, punerea în aplicare a acțiunii Comisiei intitulată „A treia reuniune din cadrul Platformei 1210” are ca rezultat o participare ridicată a reprezentanților industriei aparatelor de procesare a monedelor (CPM) (4 %) pentru al cincilea an, ceea ce indică faptul că sectorul privat este o parte interesată care joacă în continuare un rol semnificativ în lupta împotriva falsificării.

Prin urmare, punerea în aplicare a programului ține seama de dimensiunile transnaționale și multidisciplinare ale programului, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 331/2014, cu un grad ridicat de diversificare.

Aspecte importante ale punerii în aplicare în 2021

Programul a reușit să mențină și să continue să consolideze în 2021 cooperarea regională internațională solidă în Europa de Sud-Est și în America Latină:

- În 2021 au fost puse în aplicare mai multe acțiuni Pericles axate pe încurajarea și menținerea unei cooperări strânse între autoritățile naționale competente din Europa de Sud-Est. Printre acestea s-au numărat un schimb de personal organizat de Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria (CCAFM) din Italia și o conferință organizată de Parchetul general din Bulgaria, care a instituit și menținut o cooperare judiciară cu țările din regiunea Balcanilor de Est și a Mării Negre, inclusiv Turcia, Moldova și Ucraina. Mai mult, „A patra conferință: Rețeaua balcanică pentru protecția monedei euro”, organizată de Banca Națională a Croației, a reunit participanți din partea băncilor naționale și comerciale din regiune și a sprijinit funcționarea unui sistem de alertă timpurie și schimbul de informații în cadrul acestuia între țările implicate. În final, Comisia a pus în aplicare o formare tehnică prin mijloace digitale, denumită „Pristina-Tirana”, privind analiza și clasificarea monedelor.
- Brigada de investigación del Banco de España (BIBE) din Spania a organizat „Cursul de formare privind falsificarea banilor pentru experți din țările din America Latină”, care a reunit autoritățile din 13 țări din America Latină la Montevideo, Uruguay, în 2021, promovând măsuri de protecție a monedei euro împotriva falsificării în țările latinoamericane potențial vulnerabile în acest sens. Această acțiune a sprijinit înființarea și funcționarea birourilor centrale naționale (BCN) pentru combaterea falsificării de monedă în țările participante. Pe baza unui program anterior de formare în același format, Argentina a înființat un astfel de birou central național.

4. Monitorizarea indicatorilor cantitativi și calitativi

Articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/840 prevede că acest raport ar trebui să țină seama de indicatorii cantitativi și calitativi ai programului „Pericles IV”. Datele anuale privind acești indicatori sunt următoarele:

1. **Numărul de monede și bancnote euro falsificate detectate (bancnote: 347 000 în 2021/monede: 195 082 în 2021):** Obiectivul acestui indicator este acela de a menține sub control numărul de monede euro falsificate detectate (bancnote și monede) în intervalul de $\pm 5\%$ față de media aferentă perioadei 2014-2020 (671 000/174 112). Dacă numărul de monede este aproape de limita de referință ($\pm 5\%$ reprezentând ținta), numărul de bancnote falsificate este mai mic decât cel estimat. Aceasta din urmă s-ar putea explica prin factori externi, cum ar fi posibilul impact al restricțiilor cauzate de pandemie asupra circulației bancnotelor contrafăcute.
2. **Numărul de ateliere clandestine desființate (11 în 2021):** Obiectivul privind numărul de ateliere ilegale desființate este acela de a ține sub control acest număr într-un interval de $\pm 10\%$, în medie, comparativ cu anul 2019 (22). Numărul de ateliere clandestine desființate în 2021 este mai mic decât se preconizase. Aceasta s-a putea explica prin factori externi, cum ar fi posibilul impact al restricțiilor cauzate de pandemie asupra operațiunilor.
3. **Numărul de autorități competente unice care solicită participarea în cadrul programului (cinci în 2021):** Acest indicator urmărește să măsoare interesul

autorităților naționale competente față de program. Obiectivul intermediar pentru 2024 este 12, iar ținta pentru 2027 este 24. Faptul că numărul de solicitanți unici a atins în primul an aproape 50 % din obiectivul intermediar pentru 2024 corespunde cu așteptările și reflectă faptul că acesta este primul an al unui nou program.

4. **Gradul de satisfacție al participanților la acțiunile finanțate prin program (98,4 % în 2021):** Acest indicator măsoară calitatea cursurilor de formare, astfel cum a fost percepută de către participanți. Ținta este de 75 %. Procentul de feedback pozitiv depășește ținta.
5. **Feedbackul participanților care au participat deja la acțiuni Pericles anterioare cu privire la impactul programului asupra activităților lor de protejare a monedei euro împotriva falsificării (95,83 % în 2021):** Acest indicator măsoară sustenabilitatea acțiunilor programului. Ținta este de 75 %. Procentul de feedback pozitiv depășește ținta.

5. Concluzii și perspective

Programul „Pericles IV”, la fel ca predecesorul său, rămâne un instrument important și eficient în lupta împotriva falsificării. Programul constituie baza pentru sprijinirea realizării de studii, menținerea și dezvoltarea cooperării și schimbul de bune practici între toți actorii implicați în lupta împotriva falsificării monedei euro. În sprijinul acestei afirmații vine și faptul că, în 2021, bugetul total a fost angajat în proporție de 100 %, reflectând interesul statelor membre pentru program.

Comisia diseminează constant rezultatele acțiunilor sprijinite în cadrul programului către Grupul de experți în domeniul falsificării monedei euro (ECEG). În 2021, au avut loc trei reuniuni ale ECEG. Programul indică un grad ridicat de coerență și de complementaritate cu alte programe și acțiuni relevante de la nivelul Uniunii, deoarece este dedicat exclusiv și se axează pe prevenirea și combaterea unei anumite forme de crimă organizată, și anume falsificarea monedei euro. Această complementaritate pare clară în ceea ce privește instrumentul de *asistență tehnică și schimb de informații (TAIEX)* al DG NEAR, care este utilizat cel mai adesea în sprijinul negocierilor de aderare, precum și în ceea ce privește Fondul pentru securitate internă – componenta de cooperare polițienească al DG HOME⁷, dedicat prevenirii și combaterii infracțiunilor în general. În urma includerii falsificării banilor printre prioritățile planului de acțiune operațional al EMPACT⁸, Comisia colaborează îndeaproape cu coordonatorii EMPACT pentru a maximiza complementaritatea dintre cele două surse de finanțare.

⁷ Regulamentul (UE) nr. 513/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire, în cadrul Fondului pentru securitate internă, a instrumentului de sprijin financiar pentru cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor și de abrogare a Deciziei 2007/125/JAI a Consiliului (JO L 150, 20.5.2014, p. 93).

⁸ EMPACT (Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale) este o inițiativă în materie de securitate derulată de statele membre ale UE pentru a identifica, a acorda prioritate și a aborda amenințările reprezentate de criminalitatea internațională organizată și gravă. În 2021, EMPACT a devenit un instrument permanent, astfel cum se prevede în Concluziile Consiliului privind continuarea permanentă a ciclului de politici ale UE privind criminalitatea internațională organizată și gravă. Bulgaria este statul membru din spatele priorității EMPACT vizând „infracțiunile în materie de proprietate intelectuală, falsificare de bunuri și monede”.

Comisia finalizează raportul către Parlamentul European și Consiliu privind evaluarea finală a programului aferent 2020, în conformitate cu articolul 13 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 331/2014.

Pe baza rezultatelor punerii în aplicare a programului și a analizei continue a amenințărilor emergente discutate în cadrul ECEG, prioritățile pentru 2022 sunt următoarele⁹:

- Sprijinirea activităților destinate îmbunătățirii cooperării între statele membre care sunt deosebit de afectate de producția și distribuția de falsuri;
- Promovarea cooperării cu autoritățile țărilor terțe în care există suspiciuni cu privire la producția de monedă euro falsificată sau dovezi în acest sens;
- Menținerea unui cadru eficient pentru protecția monedei euro în Europa de Sud-Est;
- Evoluții tematice:
 - distribuția falsurilor și a componentelor de înaltă calitate pe darknet și oferta online de produse precum „movie money” și „prop copy” (inclusiv bancnote cu desen falsificat);
 - monede euro: punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1210/2010 privind autentificarea monedelor euro și procesarea monedelor euro impropriei circulației și elementele de siguranță ale monedelor euro;
 - sprijin pentru înființarea/consolidarea birourilor centrale naționale (BCN).

⁹ Prioritățile programului 2021 sunt o parte esențială a programului anual de lucru, care este anexat la DECIZIA COMISIEI din 28.1.2022 privind finanțarea programului „Pericles IV” și adoptarea programului anual de lucru pentru 2022, C(2022) 406 final.